

**PROGRAMMA VAN MAATREGELEN BIJ
ARCHEBO-RAPPORT 2017L119**

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN HERENT - DRIESKENSWEG

J. CLAESEN, B. VAN GENECHTEN, G. VERBEELEN,
E. DIRIX, A. SYS, E. AUDENAERT, K. BOUCKAERT
& E. KEERSMAEKERS

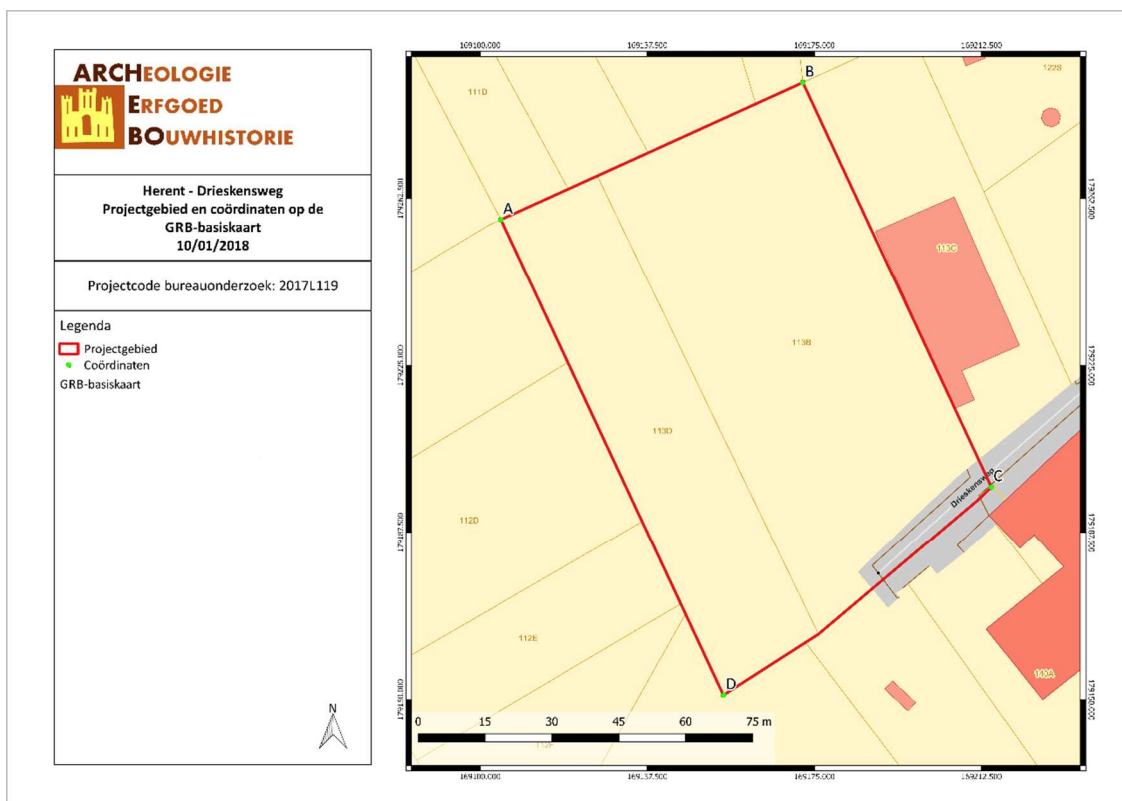
JANUARI 2018

PROJECTCODE BUREAUONDERZOEK 2017L119

1. ALGEMEEN

Administratieve gegevens / Technische Fiche

Onderzoek:	Programma van maatregelen. Herent - Drieskensweg		
Naam & adres initiatiefnemer:	FV Ooms Rudy en Johan Drieskensweg 3 3020 Herent		
Opdrachtnemer:	ARCHEBO bvba Merelnest 5 3470 Kortenaken		
Projectleiding:	Jan Claesen		
Erkend archeoloog:	OE/ERK/Archeoloog/2015/00014		
Locatie:	Vlaams-Brabant, Herent, deelgemeente Winksele, Drieskensweg 3		
Coördinaten :	A	X	169104.684
		Y	179257.786
	B	X	169172.378
		Y	179288.480
	C	X	169214.658
		Y	179197.776
	D	X	169154.619
		Y	179151.016
Kadastrale percelen:	Herent, afdeling 4 (Winksele), sectie B, perceelnummer 113b en 113d		

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2018)

2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Het programma van maatregelen geeft een gemotiveerd advies over het al dan niet moeten nemen van maatregelen voor de omgang met archeologisch erfgoed bij bodemingrepen. Het beschrijft de aard van deze maatregelen en de uitvoeringswijze van de eventuele maatregelen.

Aanleiding van het vooronderzoek

Naar aanleiding van een omgevingsvergunning heeft ARCHEBO bvba in opdracht van FV Ooms Rudy en Johan een archeologienota opgemaakt voor het terrein gelegen aan de Drieskensweg 3 in Winksele, een deelgemeente van Herent, gelegen in de Belgische provincie Vlaams-Brabant. Het terrein wordt eerst deels opgehoogd met een maximum hoogte van 40cm. Er wordt een nieuwe vleesveestal en een nieuwe machineloods en mestvaalt gebouwd. De gebouwen zullen een oppervlakte van ca. 1560 m² innemen en de funderingen zullen ca. 40cm diep in de grond zitten. De nutsleidingen (RWA en DWA) zullen grotendeels doorheen de opgehoogd grond lopen en zullen afgeleid worden naar een cisterne voor mestsappen (2,13m diepte), naar een regenwaterput (1,90m diepte) en naar een infiltratievoorziening die ten westen van de machineloods/mestvaalt zal liggen (0,86m diepte). Tussen de nieuwe stal en de Drieskensweg wordt het terrein verhard d.m.v. beton. De rest van het perceel zal bestaan uit een groene zone. De totale oppervlakte van het projectgebied is ca. 5 359 m².

Figuur 2: Toekomstplan met aanduiding van de geplande werken (Geopunt 2018)

Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Voor het bureauonderzoek werd gebruik gemaakt van zo veel mogelijk beschikbare bodemkaarten, geologische kaarten, historische kaarten en archeologische gegevens. Het onderzoek toonde aan dat het plangebied waardevolle archeologische resten zou kunnen bevatten vanaf de steentijd tot de nieuwe tijd.

Historische gegevens werden door middel van bronnenonderzoek en cartografisch onderzoek verworven. Cartografisch onderzoek heeft aangetoond dat er binnen het projectgebied geen bebouwing aanwezig is geweest vanaf de tweede helft van de 18de eeuw tot nu. Of er reeds vroeger bebouwing aanwezig was, kan niet door historische of cartografische bronnen gestaafd worden.

Binnen het plangebied zelf zijn er geen archeologische waarden bekend. In de ruime omgeving van het plangebied bevinden zich enkele archeologische waarden. Het betreft lithisch materiaal uit de Steentijd (CAI-locatie 285 en 356), een bunker (CAI-locatie 165357) die deel uitmaakt van de KW-linie van de Tweede Wereldoorlog, een 16de-eeuwse zilveren Filips II-munt en een 1/5 Filipsdaalder (1562-1564) (CAI-locatie 164714) en een ongeretoucheerde microkling uit de Steentijd (CAI-locatie 375).

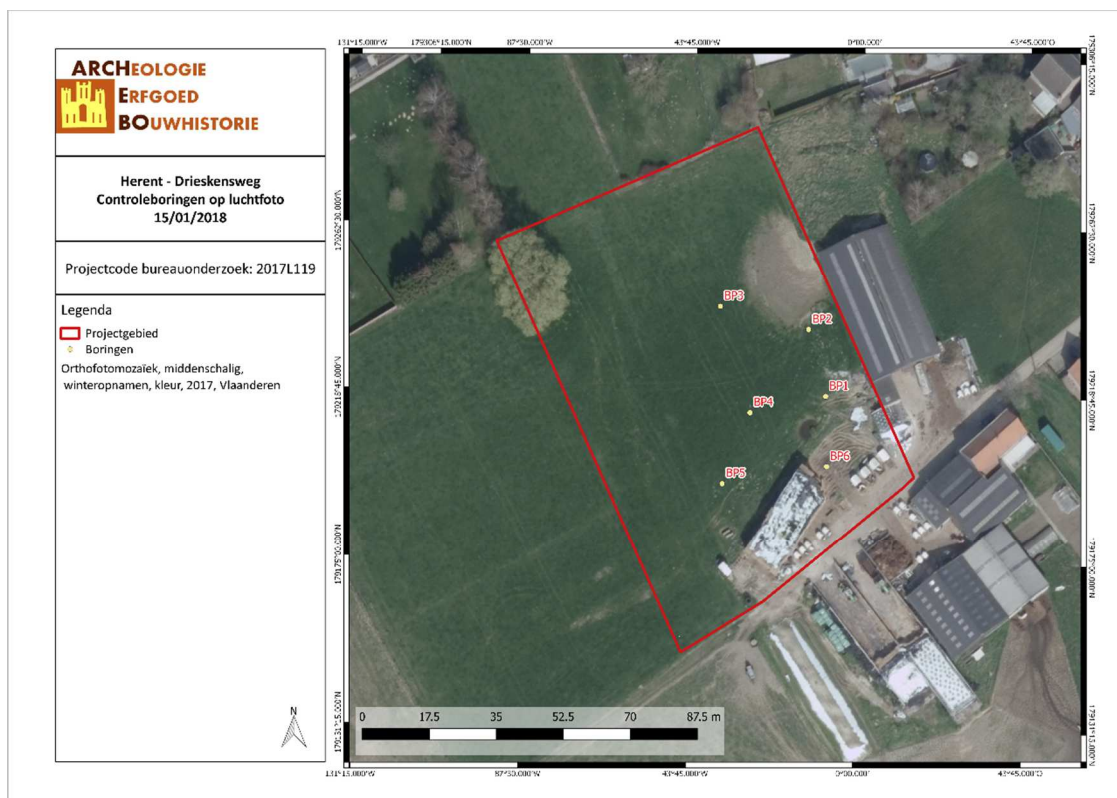
Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat een deel van het terrein opgehoogd wordt (max. 40 cm), waar een groot deel van de nieuwe bebouwing (en bijhorende riolering) gebouwd zal worden. Het deel dat niet opgehoogd is, maar wel bebouwd zal worden, zal tot op een maximale diepte van 40cm onder het huidig maaiveld verstoord worden. Om te bepalen of door de geplande werken het archeologisch niveau verstoord wordt of dat het archeologisch niveau *in situ* bewaard kan blijven, werd er geopteerd om controleboringen uit te voeren om uitsluitsel te krijgen over de juiste diepte waarop het archeologisch niveau zich bevindt.

In het kader van het terreinbezoek kunnen een of meerdere controleboringen uitgevoerd worden om:

1. de dikte van de bouwvoor te bepalen;
2. de diepte te bepalen tot waar en hoe diep de eventuele verstoringen gaan die op basis van het bureauonderzoek verwacht worden.¹

In het kader van deze twee vragen werden 6 manuele boringen gezet met een Edelman-boor van 7cm diameter. De boringen werden uitgevoerd op 15 januari 2018. Hierbij werden in totaal 6 controleboringen geplaatst, met een zo optimale spreiding over dat deel van het terrein waar de werken gepland zijn en waar deze dus mogelijk een verstoring van het archeologisch erfgoed kunnen veroorzaken.

¹ Agentschap Onroerend Erfgoed, "Code van Goede Praktijk voor de Uitvoering van en Rapportering over Archeologisch Vooronderzoek en Archeologische Opgravingen en het Gebruik van Metaaldetectoren, versie 2.0" (Agentschap Onroerend Erfgoed, januari 2017), 48.

Figuur 4: Situering van controleboringen (ARCHEBO bvba, 2017)

Onderstaande tabel beschrijft de exacte coördinaten van de genomen controleboringen.

Nummering	X	Y
BP 1	169191,244	179218,507
BP 2	169186,532	179235,829
BP 3	169163,390	179241,510
BP 4	169171,566	179213,934
BP 5	169164,637	179195,364
BP6	169191,798	179200,215

Volgens de bodemkaart staat het volledige terrein gekarteerd als Ada. Dit zijn matig natte leembodems met textuur B-horizont. Deze matig natte leemgronden vertonen een bruinrijze bovengrond. De E-horizont, indien aanwezig, vertoont een bleekbruine kleur. Op de contactzone met de textuur B worden duidelijk roestvlekken waargenomen. De basiskleur van de textuur B is bruin met okerkleurige gleyverschijnselen. Dieper in de Bt treft men grijsachtige vlekken aan. Zeer dikwijls komen (Fe, Mn) concreties voor.

Beschrijvend gedeelte

In totaal werden 6 controleboringen uitgevoerd. Waarvan hieronder de resultaten worden uiteengezet:

BP1:

- 0-10cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem
- 10-40cm: B-horizont, lichtbruin-grijze leem

- > 40cm: C-horizont, lichtbruine leem met Mn- en Fe-concreties

BP2:

- 0-10cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem
- 10-40cm: B-horizont, lichtbruin-grijze leem
- > 40cm: C-horizont, lichtbruine leem met Mn-concreties

BP3:

- 0-10cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem
- 10-50cm: B-horizont, lichtbruin-grijze leem
- > 50cm: C-horizont, lichtbruine leem

BP4:

- 0-10cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem
- 10-45cm: B-horizont, lichtbruin-grijze leem
- > 45cm: C-horizont, lichtbruine leem met Mn- en Fe-concreties

BP5:

- 0-10cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem
- 10-50cm: B-horizont, lichtbruin-grijze leem
- > 50cm: bleekbruine leem (E-horizont?)

BP6:

- 0-30cm: A(p)-horizont, donkerbruine leem met baksteen
- 30-60cm: geoxideerde B-horizont
- > 60cm: geoxideerde C-horizont

Conclusie van de controleboringen

De controleboringen werden geplaatst om na te gaan of de geplande werken het archeologisch niveau zouden verstoren. Op basis van bovenstaande controleboringen en terreinonderzoek blijkt dat het archeologisch niveau zich op een diepte van 40 à 50cm bevindt ten opzichte van het huidig maaiveld. Ter hoogte van het deel dat opgehoogd wordt bevindt het archeologisch niveau zich op een diepte van ca. 40cm en ter hoogte van het deel dat afgegraven wordt bevindt het archeologisch niveau zich op een diepte van ca. 50cm. Hierdoor is te concluderen dat het archeologisch niveau niet verstoord zal worden door de geplande werken en het mogelijk aanwezig archeologisch erfgoed *in situ* bewaard kan blijven. De (zuidelijke) zone die gebruikt wordt voor silo's, is verstoord. Hierdoor is te concluderen dat er geen verder archeologisch onderzoek dient plaats te vinden op het terrein binnen het projectgebied.

Conclusie

Het uitgevoerde vooronderzoek is volledig. Alle relevante beschikbare bronnen zijn geraadpleegd.

Er dient geen verder archeologisch onderzoek te gebeuren in welke vorm dan ook.

Deze nota ontslaat de opdrachtgever, noch de aannemer van de geplande werken, niet van zijn verplichting om tijdens de bouwwerken rekening te houden met de wettelijke archeologische meldingsplicht indien er alsnog archeologische resten aan het licht komen.

3. FIGURENLIJST

Figuur 1: Situering van het projectgebied op het GRB (Geopunt, 2018)	2
Figuur 2: Toekomstplan met aanduiding van de geplande werken (Geopunt 2018).....	3
Figuur 3: Ontwerp van de geplande werken en de bestaande bebouwing in de omgeving (Steven Bleyenbergh, 2018)	4
Figuur 4: Situering van controleboringen (ARCHEBO bvba, 2017).....	6